

Maa- ja metsätalousministeriö

MAASEUTUVIRASTON LAUSUNTO LUONNOKSESTA VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI MAASEUDUN HANKETOIMINNAN TUKEMISESTA ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN MUUTTAMISESTA

Maa- ja metsätalousministeriö on lausuntopyyntöillä 530/01.02/2017 pyytänyt lausuntoa otsikossa mainitusta luonnoksesta. Maaseutuvirasto kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

1. Pykäläkohtaiset kommentit hallituksen esityksen luonnoksesta

6 § Kehittämishanketuen saaja ja tuettava toiminta

Pykälään on ehdotettu lisättävän uusi toinen momentti, jossa kevennettäisiin vaatimusta tuen saajan yleishyödyllisyydestä laajakaistainvestointien osalta. Maaseutuvirasto pitää ehdotettua lisäystä tarpeellisena.

7 § Kehittämishanketuen hyväksyttävät kustannukset

Maaseutuvirasto puoltaa muutosta 2 momenttiin, jolla lisätään mahdollisuus kansainvälisten hankkeiden toteutuksesta kansainvälisenä.

Maaseutuvirasto näkee, että yhteistyöhankkeeseen sisältyviä tukikelpoisia kustannuksia tulisi täsmentää. 7 §:n ensimmäisessä momentissa säädetään yleisesti kehittämishankkeen tukikelpoisista kustannuksista. Kolmannessa momentissa säädetään enemminkin yhteistyöhankkeen tukikelpoisesta toiminnasta. Maaseutuvirasto esittää seuraavaa muotoilua 3 momenttiin:

Yhteistyöhankkeessa ovat lisäksi tukikelpoisia tarpeelliset ja kohtuulliset kustannukset, jotka:

- 1) *koskevat lyhyiden toimitusketjujen, paikalliset markkinoiden kehittämisen tai maaseutu-
matkailun menekinedistämistoimia;*
- 2) *...*
- 3) *aiheutuvat pilottihankkeissa tarvittavien toimitilojen, välineiden ja laitteiden käytöstä siltä
osin ja siltä ajalta, jota niitä käytetään hankkeessa. Jos toimitiloja, välineitä ja laitteita ei
käytetä hankkeen tarpeisiin koko niiden käyttöikä, tukikelpoiseksi katsotaan hyväksytty-
jen kirjanpitoperiaatteiden mukaan hankkeen toteutusajalta laskettujen poistokustannus-
ten suuruiset kustannukset.*

Lisäksi muistioon olisi hyvä lisätä, että 2 kohdalla tarkoitetaan menekinedistämistä alatoimenpiteessä 16.3 maaseutumatkailun mikroyritysten osalta ja alatoimenpiteessä 16.4.

3 momentin 3 kohdassa on sama asia sanottu kahteen kertaan. Esiitetty muotoilu yksinkertaistaisi kohtaa. Lisäksi useissa tapauksissa on luontevaa, että rakennusten, koneiden ja laitteiden käyttö hankkeen aikaisiin tarpeisiin maksetaan vuokrana. Vuokran suuruuden kohtuullisuus määriteltäisiin poistokustannusten mukaisesti.

Kyseinen muutos aiheuttaa muutoksia Hyrrä-tietojärjestelmään. Muutoksen sisältö olisi hyvä olla Maaseutuviraston tiedossa mahdollisimman aikaisin, että tarvittavat muutokset ehditään valmistella tietojärjestelmään.

7 §:n 5 momenttiin Maaseutuvirasto esittää seuraavaa muotoilua:

Vastikkeetta hankkeen hyväksi tehtävä työ (~~luontoissuoritus~~) voidaan hyväksyä kustannukseksi yhteistyöhankkeita ja koulutus- ja tiedonvälitystoimenpiteitä lukuun ottamatta. ~~Luontoissuoritusten~~ Vastikkeetta tehdyn työn yhteydessä kohtuulliset tarjoilukustannukset ovat hyväksyttävissä kustannuksia.

Selkeyden vuoksi olisi tarpeellista muotoilla teksti niin, että siitä käy selväksi, että hanketoiminnassa tukielpoista on vastikkeeton työ, ei muut luontoissuoritukset.

10 § Kehittämishanketuen määrä

Maaseutuvirasto ehdottaa 1 momentissa käytettäväksi ”tuen” sijasta sanaa ”rahoitus”. Laissa maaseudun kehittämisen tukemisesta (28/2014) on määritelty julkinen rahoitus, mutta ei julkista tukea. Näin ollen asetuksessakin tulisi käyttää termiä rahoitus. Julkiseen rahoitukseen katsotaan kuuluvaksi EU:n, valtion ja muu julkinen rahoitus mukaan lukien kunnan rahoitus, sekä muun julkisoikeudellisen yhteisön rahoitus.

Kehittämishanketukea voidaan myöntää, jos julkisen ~~tuen~~ rahoituksen määrä hakemuksen perusteella olisi vähintään 5 000 euroa.

Maaseutuvirasto esittää 3 momenttiin lisättäväksi sanan ”teema”. Tämä selkeyttäisi pykälää, kun sanamuodosta käy ilmi, että tämä kohta koskee vain teemahankkeita, ei kehittämishankkeita yleisesti.

Tukea teemahankkeen kokoamisesta, yhteistyöstä ja kokemusten vaihdosta aiheutuviin hyväksyttäviin kustannuksiin voidaan myöntää muu julkinen rahoitus mukaan lukien 100 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista.

10 d § Paikallisen toimintaryhmän rahoittamiin hankkeisiin myönnettävän tuen määrä

Maaseutuvirasto puoltaa 10 d §:ään ehdotettua muutosta.

17 § Investoinnin tukemisen edellytykset

Maaseutuvirasto ei pidä 4 momentin lisäystä tarpeellisena. Riittäisi, että asetuksen muistiossa pykälän 7 kohdalla mainittaisiin selkeyden vuoksi, että pysyvyysvelvoite ei koske pilotoinnista aiheutuvia kustannuksia, koska kyseisiä kustannuksia ei lueta investoinniksi.

Pykälän 2 momentissa tarkoitettu pysyvyysvaatimus ei koske 7 §:n 3 momentin 3 kohdan mukaisia pilottihankkeiden investointeja.

18 § Investoinnin hyväksyttävät kustannukset

Maaseutuvirasto esittää, että 1 momentti kirjoitetaan seuraavasti:

Sen lisäksi, mitä 7 §:ssä säädetään, tukea voidaan myöntää yleishyödyllisen investoinnin toteuttamiseksi tarpeellisiin ja kohtuullisiin kustannuksiin, jotka aiheutuvat:

- 1) *~~rakennuksen hankkimisesta ja rakennuksen, rakennelman tai rakenteen rakentamisessa, korjaamisessa tai laajentamisessa tarvittavien aineiden ja tarvikkeiden hankkimisesta, rakennuksiin tai rakenteisiin kiinteästi liittyvien laitteiden hankkimisesta, suunnittelusta, työpalkoista ja urakoinnista, mukaan lukien rakentamiskohteessa tarvittavista sähkö-, lämpö-, vesi-, viemäri- sekä tietoliikenneliittymistä aiheutuvat kustannukset osana tuettavaa toimenpidettä;~~*
- 2) *tarvittavista sähkö-, lämpö-, vesi- ja viemäri- sekä tietoliikenneliittymistä aiheutuvista kustannuksista osana tuettavaa toimenpidettä;*

Liittymien tukikelpoisuudesta tulisi säätää erillisessä luetelmakohdassa. Liittymähän eivät aina liity pelkästään rakentamiskohteisiin, vaan liittymiä voidaan tarvita myös kone- ja kalustoinvestointien yhteydessä. Tarkoituksenmukaista voi myös tietyissä tapauksissa tukea pelkästään liittymästä aiheutuvia kustannuksia.

- 3) *~~koneiden ja kaluston, laitteiden ja välineiden hankinnasta;~~*

Kohdassa 3) olisi syytä käyttää vakiintunutta käsiteparia ”koneet ja kalusto”. Tämä kattaa myös laitteet ja välineet.

Tukea voidaan myöntää ensisijaisesti uusien 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettujen koneiden ja kaluston, laitteiden ja välineiden hankinnasta aiheutuviin kustannuksiin. Tukipäätöksessä voidaan kuitenkin hyväksyä käytettynä ostettavan koneen ja laitteen, välineet ja kaluston ~~mukaan~~ ~~lukien~~, hankintameno, jos:

- 1) *~~konetta tai kalustoa laitetta ei ole tarkoituksenmukaista hankkia uutena tai korvaavaa palvelua ei ole kohtuullisin kustannuksin paikkakunnalla saatavana;~~*
- 2) *käytettynä hankittava kone tai kalusto ~~laite~~ soveltuu teknisiltä ominaisuuksiltaan suunniteltuun käyttöön;*
- 3) *käytetyn koneen tai kaluston ~~laitteen~~ hankkiminen parantaa investoinnin kokonaistaloudellisuutta, kun otetaan huomioon hankinnan hinta, käyttöikä ja käytönaikaiset kustannukset;*
- 4) *käytetty kone tai kalusto ~~laite~~ on hankintahinnaltaan edullisempi kuin uusi;*
- 5) *hankittavan koneen tai kaluston laitteen käyttöikä on jäljellä vähintään kolme vuotta.*

Käytetyn kohteen hankkiminen hyväksytään tukipäätöksellä.

19 § Rakennuksen ja kiinteistön hankintaa koskevan tuen lisäedellytykset

Maaseutuvirasto puoltaa 1) kohdan poistamista. Maaseutuvirasto esittää, että 1) poistamisen lisäksi kohta 2) poistettaisiin. Kohta on turha, koska se liittyy kustannusten kohtuullisuuden arviointiin ja siten asetuksen 28 § kattaa asian.

~~2) rakennuksen tai kiinteistön kauppahinta ei ylitä sen käypää arvoa.~~

20 § Teemahankkeena tuettava toiminta

Ehdotetun muutoksen lisäksi Maaseutuvirasto esittää seuraavaa muutosta 2 momenttiin:

Teemahanke koostuu erilaisista toimenpiteistä, joilla toteutetaan hankesuunnitelmaa.

25 § ~~Prosenttimääräinen korvaus~~ Laskennalliset välilliset kustannukset

Hankkeen ~~prosenttimääräisinä~~ laskennallisina välillisinä kustannuksina voidaan hyväksyä 24 prosenttia hankkeen hyväksyttävistä palkkakustannuksista. Jos hankkeessa on sen sisällöstä johtuen erityisen korkeat matkakulut, voidaan ~~prosenttimääräisinä~~ laskennallisina välillisinä kustannuksina hyväksyä 15 prosenttia hankkeen hyväksyttävistä palkkakustannuksista.

Prosenttimääräisinä korvattaviin Laskennallisina hyväksyttäviin välillisiin kustannuksiin sisältyvät toimistokustannukset, hankehenkilöstön matkakustannukset, hankehenkilöstön osallistumismaksut koulutuksiin ja seminaareihin, hankehenkilöstön työterveyskustannukset, hankehenkilöstön käyttöön varatuista toimitiloista ja koneista sekä laitteista aiheutuvat kustannukset ja tarjoilukustannukset sekä hankkeen ohjausryhmän kustannukset. Edellä 1 momentissa tarkoitettussa hankkeessa, jossa on erityisen korkeat matkakulut, ~~prosenttimääräisinä korvattaviin~~ laskennallisina hyväksyttäviin välillisiin kustannuksiin eivät kuitenkaan sisälly hankehenkilöstön matkakustannukset.

Hankkeen muut kuin 2 momentin mukaiset kustannukset korvataan tosiasiallisesti aiheutuneisiin ja maksettuihin tukikelpoisiin kustannuksiin perustuen.

Mitä tässä pykälässä säädetään hankkeesta ja hankehenkilöstöstä, koskee myös toimintaryhmää ja toimintarahaa.

Maaseutuvirasto esittää, että pykälässä muutettaisiin prosenttimääräinen muotoon laskennallinen. Kaikki tuet myönnetään prosenttimääräisinä tukikelpoisista kustannuksista. Muilta osin pykälä pysyisi aikaisemman asetuksen mukaisessa muotoilussa.

26 § Tuen ulkopuolelle jäävät kustannukset

Tukea ei myönnetä:

---

11) sellaisen työntekijän palkkauskustannuksiin, joka työskentelee hankkeessa enemmän kuin yhden henkilötyövuoden, mutta kyseinen toimi ei ole ollut julkisesti haettavana tai työntekijä ei ole ollut tukea haettaessa vakinaisesti tuen saajan palveluksessa.

Maaseutuvirasto pitää kokoaikaisuuden poistoa tarkoituksenmukaisena. Lisäksi pykälää olisi selkeytettävä niin, että yli yhdeksi henkilötyövuodeksi palkattavan virka tai toimi on oltava julkisesti haettava. Lisäksi muistioon tulisi lisätä, että vakinaisesti palveluksessa olemisella tarkoitetaan tässä vakinaista virkaa tai toistaiseksi voimassa olevaa työsuhdetta.

28§ Hyväksyttävien kustannusten kohtuullisuus

Maaseutuvirasto esittää, että 28 §:n ensimmäisessä momentissa oleva viittaus julkisista hankinnoista annettuun lakiin (348/2007), muutetaan viittaukseksi 1.1.2017 voimaan tulleeseen lakiin julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016).

36 § Tuen maksuerät

Maaseutuvirasto pitää ehdotettua 3 momentin poistoa hyvänä. Uuteen 3 momenttiin Maaseutuvirasto esittää seuraavaa muotoilua:

Teemahankkeen toimenpiteiden osion sekä hankkeen kokoamisen, yhteistyön ja kokemusten vaihdon osion maksuerät luetaan erikseen. Hankkeen kumppankin osioon tukea voidaan maksaa enintään neljä erää vuodessa.

Voimassa olevan hankeasetuksen muotoilun perusteella on mahdollista tulkita, että teemahankkeen molempien osioiden maksamiseen on käytettävissä vuosittain yhteensä enintään 4 maksuerää. Maaseutuviraston alkuperäisen pykälän muutosehdotuksen tarkoituksena oli varmistaa teemahankkeelle riittävä vuosittainen maksuerien lukumäärää kumppankin osiota varten.

Laissa maksuerien enimmäismäärärajoite on vuotuinen (*vuosittain* enintään neljässä erässä). Lausuntokierroksella oleva teemahankkeen maksueriä koskeva pykälä on muotoiltu siten, että enimmäismäärärajoite ei ole vuotuinen (muotoilu: enintään neljässä erässä). Maaseutuvirasto katsoo, että enimmäismäärän tulisi jatkossakin olla nimenomaan vuotuinen.

Lausuntokierroksella oleva teemahankkeen maksueriä koskeva pykälämuotoilu on kuitenkin epäselvä. Teemahanke on yksi hanke, jossa voi olla kaksi osiota. Maaseutuvirasto ei pidä hyvänä muotoilua *voidaan maksaa erikseen*, koska muotoilusta voi syntyä käsitys, että osiot olisivat muutenkin toisistaan erillisiä. Kyse ei ole erikseen maksamisesta vaan, että osioiden maksuerien lukumäärät lasketaan erikseen, jotta vuosittainen lukumäärärajoite ei tule ongelmaksi.

Lausuntokierroksella olevassa pykälän muutosehdotuksessa 3 momentissa viitataan 1 momenttiin. Maaseutuvirasto esittää pykälän 1 momenttiin viittaavan lauseen poistamista kokonaan pykälästä. Sen sijaan muistioon tulisi lisätä, että 36 §:n 1 momenttia (yleishyödyllisten investointien enimmäismaksueriä koskeva rajoite) ei noudateta teemahankkeissa. Teemahankkeiden osalta on tarpeen, että hankkeessa on vuosittain käytettävissä molempia osioita varten enintään 4 maksuerää eli kun teemahankkeessa on kaksi osiota (toimenpiteet ja kokoamisen, yhteistyön ja kokemusten vaihdon osio) on maksamiseen vuosittain käytössä yhteensä 8 maksuerää.

Riippumatta siitä, sisältääkö toimenpiteiden osio kehittämistä vaiko yleishyödyllisiä investointeja, on selkeintä, että toimenpiteiden osiolle on aina käytettävissä vuosittain 4 maksuerää ja kokoamisen, yhteistyön ja kokemusten vaihdon osiolle omat 4 maksuerää, koko hankkeelle vuosittain enintään 8 maksuerää.

Muistioon ehdotetaan lisättäväksi:

36 §:n 1 momenttia ei noudateta teemahankkeessa, koska teemahankkeesta säädettäisiin erikseen.

37 § Tulojen vaikutus

Maaseutuvirasto esittää seuraavaa muotoilua 2 momenttiin:

Hankkeen toteuttamisaikana saadut tulot vähennetään hyväksyttävistä kustannuksista tuen maksamisen perusteena olevia kustannuksia laskettaessa. Huomioon otetaan tulot, jotka saadaan hankkeen toteuttamisaikana. Tuloja ei vähennetä hankkeissa, joissa tukea on myönnetty enintään 50 000 euron kustannuksiin.

Lisäksi muistioon olisi selkeyden vuoksi lisättävä, että hyväksyttävien kustannusten määrä määräytyy tukipäätöksessä.

Maaseutuvirasto esittää, että 3 momentti kirjoitetaan seuraavalla tavalla:

Jos muuten kuin valtiontukisääntöjen mukaisesti myönnetyn hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat yli miljoona euroa ja hanke tuottaa nettotuloja hankkeen päättymisen jälkeen, sovelletaan edellä 2 momentissa säädetyn sijaan yleisasetuksen 61 artiklaa.

Muistioon on hyvä lisätä, että kyseessä on erittäin harvinainen tilanne. Yleishyödyllisten investointien tukikelpoiset kustannukset eivät saa ylittää 1 miljoonaa euroa. Ainoana poikkeuksena tästä on laajakaistainvestoinnit. Laajakaistainvestoinnit sen sijaan myönnetään yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 651/2014 mukaisesti, joten kyseistä momenttia ei sovelleta myöskään näihin hankkeisiin. Kyseessä on harvinainen tilanne, joten tässä tapauksessa riittäisi viittaus yleisasetukseen.

39 § Tuen maksaminen

Maaseutuvirasto esittää 3 momenttiin seuraavaa muotoilua:

Laskennalliset välilliset kustannukset lasketaan toteutuneista palkkakustannuksista.

Nykyinen muotoilu johtaa harhaan, koska kaikki tuet maksetaan prosenttimääräisenä. Lisäksi välilliset kustannukset maksetaan toteutuneiden palkkakustannusten mukaisesti, ei tukipäätöksen mukaisesti.

Säädösmuutosten läpikäyminen lausuntokierroksen jälkeen

On tarpeellista, että Maaseutuvirasto säädösten käytännön toimeenpanosta vastaavana viranomaisena on mukana tiiviisti säädösmuutosten valmistelussa maa- ja metsätalousministeriön kanssa. Muutosten vaikutukset toimeenpanomateriaaleihin ja tietojärjestelmiin on hyvä olla Maaseutuviraston tiedossa hyvissä ajoin, jotta tarvittavat muutokset ehditään huomioida ennen säädösten voimaatuloa.

Maaseutuvirasto pitää tärkeänä, että maa- ja metsätalousministeriön kanssa käytäisiin läpi, mitä muutosehdotuksia lausuntokierroksen aikana on tullut ja mitä muutoksia asetuseräluonnokseen on lausuntokierroksen jälkeen tarkoitus tehdä. Toimeenpanon mahdollisimman sujuvan toteuttamisen kannalta kiinteä yhteistyö säädösvalmisteluvaiheessa on välttämätöntä säädösvalmistelusta vastaavan tahon ja toimeenpanosta vastaavan tahon välillä. Maaseutuviraston toimesta säädösmuutosten aiheuttamat muutokset ja lisäykset tehdään toimeenpanomateriaaleihin (ohjeet, hakemuslomakkeet, päätöslomakkeet, tarkistuslistat) sekä tietojärjestelmiin.

Ylijohtaja

Leena Tenhola

Ylitarkastaja

Noora Hakola

